

Udelukkelse fra arbejdsløshedsdagpenge på grund af væg- ring

FOB nr. 81.36

Udtalt over for ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen, at det forekom mig tvivlsomt, om der havde været tilstrækkeligt grundlag for at sidestille et arbejdsløshedskassemedlems forhold i forbindelse med et anvist arbejde med en egentlig arbejdsvægning og dermed udelukke medlemmet fra retten til arbejdsløshedsdagpenge i 5 uger.

*Henstillet til ankenævnet at tage sagen op til fornyet overvejelse under hen-
syn til nogle nærmere angivne synspunkter.*

(J. nr. 1981-138-02).

A klagede over, at ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen havde tiltrådt afgørelser truffet af arbejdsdirektoratet og af Specialarbejdernes arbejdsløshedskasses hovedledelse, hvorefter han skulle udelukkes fra arbejdsløshedsdagpenge i 5 uger fra 30. januar til og med den 4. marts 1978.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at arbejdsformidlingen i Thisted den 26. januar 1978 tilsendte A et anvisningskort med anmodning om, at han påbegyndte arbejde på en virksomhed i Hanstholm den 30. januar 1978 kl. 15.30.

Den 30. januar 1978 rettede A henvendelse til arbejdsformidlingskontoret, og han oplyste ved denne henvendelse, at han ikke var interesseret i fabriksarbejde og ikke var interesseret i den arbejdstid, der var gældende for det anviste arbejde (kl. 16.00 - 24.00). Ved afslutningen af samtalen på arbejdsformidlingskontoret lovede han dog, at han ville påbegynde det anviste arbejde.

A mødte herefter samme dag på det aftalte tidspunkt op på virksomheden, hvor han rettede henvendelse til formanden, B. Om den samtale, A herefter havde med B, havde A i en skriftlig erklæring, som var vedhæftet arbejdsformidlingens indberetningsskema af 13. februar 1978, oplyst følgende:

»...

Jeg mødte som aftalt og henvendte mig til (B) og under samtalen udtalte jeg, at hvis der bød sig andet arbejde, som jeg var mere interesseret i, tog jeg det, da jeg ikke er vant til at arbejde i branchen og efter det udtalte (B), at firmaet ikke var interesseret i at ansætte mig.

...«

Arbejdsformidlingen anførte i indberetningen af 13. februar 1978 følgende om A's samtale med formanden på virksomheden:

»...

Den 13. januar 1978 kontaktede arbejdsgiveren telefonisk kontoret og oplyste, at arbejdsforholdet ikke kom i stand. Pågældende var mødt som aftalt med kontoret. Medlemmet kontaktede herefter formanden og udtalte, at han var

meget utilfreds med at skulle påtage sig arbejdet. Da pågældende videre udtalte, at han ved først givne lejlighed ville forlade arbejdet, havde man fra firmaets side gjort pågældende opmærksom på, at man - grundet hans negative holdning til arbejdet - ikke ønskede at ansætte ham.

...«

Arbejdsløshedskassens Hanstholm-afdeling indsendte sagen til arbejdsløshedskassens hovedledelse med følgende udtalelse:

»Efter afd. har modtaget medl. svar på indberetningen fra A.F. af 1. februar 1978, kan vi ikke se at medl. har haft en i lovens forstand fyldestgørende grund til ikke at påbegynde det anviste arbejde.

Vi vil dog påpege, at det i sig selv ikke bør være grundlag for indgreb i medl. dagpenget, fordi han udtaler til fabrikkens ledelse, at såfremt han finder et andet job, da vil forlade det anviste arbejde ..., for så vidt dette ikke bliver brugt i gentagelsestilfælde fra medl. side.

Vi mener ligeledes, at ledelsen på fabrikken nok burde have sagt til (A), at han bare kunne gå i gang, og så kunne de se tiden an, indtil han fandt et andet job.

Men da der i den aktuelle sag er en ret så stor uoverensstemmelse mellem A.F., virksomheden og medl. forklaring, mener vi ikke vi fra afd. side kan komme med nogen indstilling, og vi kan blot til slut oplyse, at vi har stoppet for udbetaling af dagpenge til medl. fra og med den 30. januar 1978 og indtil sagen er afklaret.«

Specialarbejdernes arbejdsløshedskasses hovedledelse anførte i kassens afgørelse i sagen:

»...

Det fremgår af sagen, at medlemmet ikke var interesseret i nævnte arbejde og slet ikke da arbejdet lå på tidspunktet fra kl. 16.00 til kl. 24.00.

Efter en samtale med arbejdsformidlingskontoret lover medlemmet, at han vil påbegynde det anviste arbejde, men arbejdsforholdet kom ikke i stand.

Da medlemmet ikke har overtaget det anviste arbejde og ikke i henhold til arbejdsløshedslovens bestemmelser har haft en fyldestgørende grund hertil, er kassens ledelse af den opfattelse, at medlemmet skal udelukkes fra dagpenge i 5 uger fra den 30. januar til og med den 4. marts 1978.

...«

A klagede til arbejdsdirektoratet over arbejdsløshedskassens afgørelse. Han anførte, at arbejdsløshedskassens afgørelse var truffet på grundlag af urigtige oplysninger fra arbejdsformidlingen, og fremhævede, at han ikke havde nægtet at påbegynde det anviste arbejde men alene havde givet udtryk for, at han - hvis han fik tilbudt et andet arbejde - nok ville tage det, idet han ikke var vant til at arbejde i fiskeindustrien, men inden for byggebranchen.

A's skrivelse til arbejdsdirektoratet var vedhæftet en kort gengivelse af samtalen på virksomheden, hvis rigtighed B med sin underskrift havde bekræftet; det var ikke i skrivelsen fremhævet, at B havde bekræftet denne gengivelse, hvori var anført følgende:

»Da jeg den 30. januar 1978 kl. 15.30 var på (virksomheden) angående et anvist arbejde fra arbejdsformidlingen i Hanstholm, havde jeg en samtale med (B) som forløb således:

(B) spurgte mig, om jeg var interesseret i arbejdet. Da jeg hertil svarede, at jeg nok tog noget andet arbejde, hvis jeg blev noget tilbudt. (B) svarede hertil, at så var firmaet ikke interesseret i at antage mig og ansættelsesforholdet blev således ikke til noget.«

Specialarbejdernes arbejdsløshedskasses hovedledelse afgav en udtalelse til arbejdsdirektoratet i anledning af A's klage. Kassen anførte bl.a. følgende:

»...

Da det af medlemmets klageskrivelse helt klart fremgår, at han til arbejdsgiveren - på spørgsmålet om hvorvidt han var interesseret i arbejdet - skulle have svaret, at han nok tog noget andet arbejde, hvis han blev noget tilbudt, og derfor efter kassens ledelses opfattelse selv med sine udtalelser har bevirket, at arbejdsforholdet ikke kom i stand, skal meddeles, at kassens ledelse må fastholde den ... trufne afgørelse om udelukkelse.

...«

I en skrivelse til A meddelte arbejdsdirektoratet, at direktoratet efter det i sagen oplyste ikke havde fundet grundlag for at tilsidesætte hovedledelsens afgørelse, hvorefter A burde udelukkes fra ret til dagpenge i 5 uger fra den 30. januar 1978.

A indbragte arbejdsdirektoratets afgørelse for ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen. Han begrundede klagen bl.a. med, at han ikke havde nægtet at tage imod det anviste arbejde, men at han alene havde svaret ærligt på et spørgsmål fra formanden på virksomheden, hvor han var blevet anvist arbejde.

Ankenævnet meddelte A følgende afgørelse:

»Ankenævnet finder, at medlemmet med sine udtalelser selv har været skyld i, at arbejdsforholdet ikke kom i stand.

Ankenævnet tiltræder derfor arbejdsdirektoratets afgørelse ...«

Ankenævnet gengav i skrivelsen både arbejdsformidlingens opfattelse vedrørende samtalen på virksomheden og A's opfattelse således:

»...

Den 31. januar 1978 kontaktede arbejdsgiveren telefonisk arbejdsformidlingen og oplyste, at arbejdsforholdet ikke kom i stand. Medlemmet var mødt op som aftalt med arbejdsformidlingen og havde kontaktet formanden. Til formanden havde medlemmet sagt, at han var meget utilfreds med at skulle påtage sig arbejdet. Da han endvidere havde udtalt, at han ved først givne lejlighed ville forlade arbejdet, havde man fra firmaets side gjort opmærksom på, at firmaet på grund af medlemmets negative indstilling ikke ønskede at ansætte ham.

Medlemmet har gjort gældende, at han under samtalen har sagt, at hvis der bød sig andet arbejde, som han var mere interesseret i, så ville han tage det, da han ikke var vant til at arbejde inden for fiskeindustrien. Herefter var firmaet ikke interesseret i at ansætte ham.

...«

Ankenævnet refererede i skrivelsen alene disse to opfattelser af, hvad der passede den 30. januar 1978, men angav ikke nærmere, hvad nævnet lagde til grund for afgørelsen.

I skrivelserne til ombudsmanden anførte A, at der efter hans opfattelse var lagt forkerte oplysninger til grund ved sagens afgørelse. Han henviste i den

forbindelse navnlig til, at formanden på virksomheden med sin underskrift havde attesteret hans opfattelse vedrørende samtalen den 30. januar 1978.

Arbejdsdirektoratet og ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen henholdt sig i udtalelser i anledning af klagen til ombudsmanden til de trufne afgørelser.

Under min behandling af sagen oplyste arbejdsformidlingskontoret i Thisted, at det var B, der den 31. januar 1978 telefonisk over for arbejdsformidleren i Hanstholm, refererede samtalen mellem A og ham den 30. januar 1978 på virksomheden. Arbejdsformidleren kunne dog ikke længere huske det nærmere indhold af telefonsamtalen.

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til A:

»§ 63, stk. 1, nr. 1, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (jfr. nu lovbekendtgørelse nr. 423 af 7. august 1981) indeholder følgende bestemmelser:

»Dagpenge må ikke udbetales til et medlem,

1. som uden fyldestgørende grund vægrer sig ved at overtage et passende arbejde, der anvises ham af arbejdsformidlingen, jfr. § 20, stk. 1, og for hvilket lønnen ikke er lavere end den, som efter overenskomst mellem arbejdsgivere og lønmodtagere gælder for tilsvarende arbejde,

...«

§ 26, stk. 3, i standardvedtægt for danske statsanerkendte arbejdsløshedskasser, der var gældende indtil den 1. juli 1979, indeholdt følgende bestemmelser:

»Såfremt en arbejdsvægring eller et arbejdsophør herefter anses for ikke fyldestgørende begrundet, kan der ikke ydes pågældende medlem dagpenge af kassen, forinden der er forløbet 5 uger regnet fra datoen for arbejdsophøret eller arbejdsvægringen. I gentagelsestilfælde må pågældende - medmindre der er forløbet 12 måneder efter datoen for seneste arbejdsophør (vægring) - have haft uafbrudt arbejde i mindst 5 uger, forinden der kan udbetales ham dagpenge.

Efter min opfattelse kan Deres forhold ikke betragtes som en egentlig arbejdsvægring i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i arbejdsløshedslovens § 63, stk. 1, nr. 1. Som anført i de sager, der er gengivet i ombudsmandens beretninger for 1976, s. 197, og for 1979, s. 140, må udtrykket »vægring« i den nævnte lovtekst forstås således, at det i hovedsagen dækker den situation, at en person bevidst undlader at efterkomme en anvisning uden fyldestgørende grund (»modvillig«).

Det spørgsmål, den foreliggende sag giver anledning til at bedømme, er derfor, om De under samtalen på (virksomheden) udviste et forhold, der kan sidestilles med en egentlig arbejdsvægring, således at lovbestemmelsen kan anvendes analogt - med den følge, at De med rette blev udelukket fra dagpengeret i 5 uger. Som anført i de tidligere nævnte ombudsmandssager, må en sådan sidestilling forudsætte, at handlemåden i alt væsentligt er lige så bebrejdesværdig som en egentlig vægring.

Jeg må forstå ankenævnets afgørelse således, at nævnet har lagt til grund, at der forelå ikke helt samstemmende forklaringer om forløbet af ansættelsessamtalen mellem Dem og formanden (B) på (virksomheden), og at ankenævnet ikke har ment at kunne lægge afgørende vægt på Deres gengivelse heraf. Som fremhævet ovenfor er den gengivelse af samtalen, som De fremsendte til arbejdsdirektoratet i forbindelse med Deres klage over arbejdsløsheds-kassens afgørelse, imidlertid tiltrådt af (B), og det er endvidere i forbindelse med min behandling af Deres klage til ombudsmanden over ankenævnets afgørelse oplyst, at arbejdsformidlingens kendskab til samtalens forløb ligeledes hidrørte fra (B).

Under disse omstændigheder må det efter min opfattelse lægges til grund,

at De inden fremmødet på (virksomheden) den 30. januar 1978 rettede henvendelse til arbejdsformidlingskontoret, hvor De havde oplyst, at De ikke var interesseret i fabriksarbejde (og navnlig ikke med den arbejdstid, der var gældende for (den pågældende virksomhed), men at De efter samtalen med arbejdsformidleren accepterede at påbegynde det anviste arbejde,

at De under samtalen på (virksomheden) på spørgsmål fra formanden om, hvorvidt De var interesseret i beskæftigelse på fabrikken, oplyste, at De ikke var vant til fabriksarbejde, og at De nok ville tage imod et eventuelt tilbud om arbejde inden for Deres gamle fag, og

at (virksomheden) på baggrund af Deres udtalelser ikke ønskede at ansætte Dem.

Det forekommer mig herefter tvivlsomt, om der har været tilstrækkeligt grundlag for at sidestille Deres forhold med en egentlig arbejdsvægring.

Jeg bemærker i denne forbindelse, at ankenævnet i tidligere sager, som synes at have lighedspunkter med den foreliggende sag, ikke har fundet det godtgjort, at medlemmet ved ansættelsessamtaler havde udvist forhold, der kunne medføre udelukkelse fra dagpengeret. Der henvises til

de to sager, der er refereret i ankenævnets beretning for årene 1970-71, s. 37, henholdsvis beretningen for årene 1978-80, s. 101-104.

...

På denne baggrund har jeg fundet at burde henstille til ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen at undergive sagen en fornyet behandling på det nu foreliggende grundlag.

Jeg har udbedt mig underretning om, hvad der videre sker i sagen.«

Supplerende oplysninger om sagen

På grundlag af det, jeg havde anført i min skrivelse til ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen, genoptog ankenævnet behandlingen af sagen, men ankenævnet fandt ikke, at der var fremkommet sådanne nye momenter i sagen, at det kunne give grundlag for en ændret bedømmelse. Nævnet fastholdt derfor sin afgørelse med den deri anførte begrundelse.

Jeg skrev herefter således til ankenævnet:

»Med ankenævnets skrivelse af 20. januar 1983 har nævnet orienteret mig om forløbet af den retssag, som . . . havde anlagt mod ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen i en sag om (hendes) udelukkelse fra ret til dagpenge. (Jeg henviser til den sag, der er omtalt i beretningen for 1979, s. 140-45, og i denne beretning ovenfor s. 290).

Sagen blev domsforhandlet den 29. november 1982 i østre landsret, og efter votering tilkendegav retsfomanden, at . . . ved en dom i landsretten ville få medhold. Retten opfordrede ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen til at tage bekræftende til genmæle over for (hendes) påstand.

. . . tiltrådte forligsforslaget den 29. november 1982, og i skrivelse af 17. januar 1983 til østre landsret tiltrådte kammeradvokaten på vegne af ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen forligsforslaget.

I sagen om ankenævnets afgørelse . . . om udelukkelse af (A) fra arbejdsløshedsdagpenge i 5 uger fra den 30. januar til og med den 4. marts 1978 henstillede jeg til ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen at undergive sagen en fornyet behandling » på det nu foreliggende grundlag«. Jeg anførte, hvad der efter min opfattelse måtte lægges til grund med hensyn til, hvad der var sket ved anvisningen af (A) til et arbejde ved Hanstholm . . . i januar måned 1978, og jeg udtalte, at det forekom mig tvivlsomt, om der havde været tilstrækkeligt grundlag for at sidestille (A's) forhold med en egentlig arbejdsvægring.

I anledning af min henstilling behandlede ankenævnet sagen på ny på . . . Ankenævnet fandt imidlertid ikke, at der var fremkommet sådanne nye momenter, at det kunne give grundlag for en ændret bedømmelse af sagen. Ankenævnet fastholdt derfor sin afgørelse . . .

Mine overvejelser af, hvad ankenævnets stillingtagen bør give mig anledning til, har afventet udfaldet af den ovenfor nævnte retssag.

Jeg går ud fra, at forløbet af retssagen giver ankenævnet anledning til på ny at overveje nævnets afgørelse i (A's) sag.

Jeg beder om, at resultatet af nævnets overvejelser meddeles (A) i en skrivelse.

Jeg udbeder mig underretning om skrivelsen til (A).

Jeg vedlægger en genpart af min samtidige skrivelse til (A). Som det fremgår af skrivelsen, har jeg orienteret (A) om denne skrivelse til ankenævnet, og jeg har foreslået ham - såfremt ankenævnet fastholder sin afgørelse, og han i den anledning ønsker at anlægge retssag - at han retter henvendelse til mig, idet jeg i så fald vil overveje at henstille, at der bevilges ham fri proces under en sådan retssag.

. . .«

Ankenævnet genoptog på ny behandlingen af sagen og indhentede en udtalelse fra virksomheden i Hanstholm, der anførte, at samtalen den 30. januar 1978 mellem A og formanden på virksomheden var korrekt. Virksomheden havde i øvrigt ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Ankenævnet fandt på det således foreliggende grundlag ikke anledning til at ændre nævnets afgørelse. Ankenævnet underrettede A om sin afgørelse.

Ved beretningsårets udløb havde A ikke rettet henvendelse til mig om spørgsmålet om eventuel bevilling til fri proces under en retssag mod ankenævnet.